

ΛΟΓΑΡΙΘΜΙΚΕΣ ΕΞΙΣΩΣΕΙΣ

$$\log_{\alpha} f(x) = \log_{\alpha} g(x) \quad \Leftrightarrow \quad f(x) = g(x) \quad (\text{με } 0 < \alpha \neq 1 \text{ και } f(x), g(x) > 0)$$

επειδή η συνάρτηση $\log_{\alpha} x$ είναι 1-1

SOS. Σκοπός μας είναι να πετύχουμε να έχουμε έναν λογάριθμο στο 1^ο μέλος και έναν στο 2^ο μέλος.

Μετά, βάση της ιδιότητας ότι η λογαριθμική συνάρτηση είναι 1-1 (απλώς το γράφετε), οι λογάριθμοι φεύγουν και καταλήγεται σε μια άλλη απλούστερη εξίσωση που λύνουμε κατά τα γνωστά.

Πως όμως θα πετύχουμε να έχουμε μόνο έναν λογάριθμο σε κάθε μέλος;

Απάντηση: Χρησιμοποιώντας τις ιδιότητες των λογαρίθμων .

A5 (με κάποιες αλλαγές) Να λυθούν οι εξισώσεις (Υπόδειξη: Πρώτα να κάνετε περιορισμούς. Η $\log_{\alpha} f(x)$ ορίζεται για $f(x) > 0$)

i) $\log(x+1) + \log(x-1) = \log 18 - 2 \log 3$ (Απάντηση: $x = \sqrt{3}$)

Περιορισμοί:

$$\left. \begin{array}{l} x+1 > 0 \\ x-1 > 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} x > -1 \\ x > 1 \end{array} \right\} \Leftrightarrow x > 1$$

Εφαρμόζοντας ιδιότητες λογαρίθμων έχουμε:

$$\log 18 - 2 \log 3 = \log 18 - \log 3^2 = \log 18 - \log 9 = \log \frac{18}{9} = \log 2$$

Αρα με τον περιορισμό $x > 1$ έχουμε:

$$\log(x+1) + \log(x-1) = \log 18 - 2 \log 3 \Leftrightarrow \log[(x+1)(x-1)] = \log 2 \quad \begin{array}{l} \text{Η συνάρτηση } \log x \text{ είναι 1-1} \\ \Leftrightarrow \end{array} (x+1)(x-1) = 2 \Leftrightarrow x^2 - 1 = 2 \Leftrightarrow$$

$$x^2 = 3 \Leftrightarrow x = \sqrt{3} \text{ ή } x = -\sqrt{3}$$

Δεκτή είναι μόνο η ρίζα $x = \sqrt{3}$.

$$\text{ii) } \log(x-1) + \log x = 1 - \log 5$$

(Απάντηση: $x=2$)

Περιορισμοί:

$$\left. \begin{array}{l} x-1 > 0 \\ x > 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} x > 1 \\ x > 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow x > 1$$

Με τον περιορισμό αυτό έχουμε:

$$\log(x-1) + \log x = 1 - \log 5 \Leftrightarrow \log[x(x-1)] = \log 10 - \log 5 \Leftrightarrow \log(x^2 - x) = \log \frac{10}{5} \Leftrightarrow \log(x^2 - x) = \log 2 \Leftrightarrow$$

$$x^2 - x = 2 \Leftrightarrow x^2 - x - 2 = 0$$

Έχει ρίζες $x = -1$ ή $x = 2$

Δεκτή είναι μόνο η ρίζα $x = 2$.

$$\text{iii) } \log x^2 = (\log x)^2$$

(Απάντηση: $x=1$ ή $x=100$)

Λύση:

Περιορισμοί:

$$\left. \begin{array}{l} x^2 > 0 \\ x > 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} x \neq 0 \\ x > 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow x > 0$$

Με τον περιορισμό αυτό έχουμε:

$$\log x^2 = (\log x)^2 \Leftrightarrow 2 \log x = (\log x)^2 \Leftrightarrow (\log x)^2 - 2 \log x = 0 \Leftrightarrow \log x (\log x - 2) = 0$$

$$\log x = 0 \text{ ή } \log x - 2 = 0 \Leftrightarrow \log x = 0 \text{ ή } \log x = 2 \Leftrightarrow \begin{array}{c} \text{Ορισμός (δεκαδικού) λογαριθμού} \\ \Leftrightarrow \end{array} x = 10^0 \text{ ή } x = 10^2$$

$$x = 10^0 \text{ ή } x = 10^2 \Leftrightarrow x = 1 \text{ ή } x = 100$$

$$\text{iv) } \log(x^2 + 1) - \log x = \log 2$$

(Απάντηση: $x=1$)

Λύση:

Είναι $x^2 \geq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ οπότε $x^2 + 1 \geq 1 > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ επομένως από το $\log(x^2 + 1)$ δεν έχουμε περιορισμούς και μόνο από τον όρο $\log x$ παίρνουμε ότι πρέπει $x > 0$. Με αυτόν τον περιορισμό:

$$\log(x^2 + 1) - \log x = \log 2 \Leftrightarrow \log(x^2 + 1) - \log x = \log 2 \Leftrightarrow \log \frac{x^2 + 1}{x} = \log 2 \Leftrightarrow \frac{x^2 + 1}{x} = 2 \Leftrightarrow x^2 + 1 = 2x$$

$$x^2 - 2x + 1 = 0 \Leftrightarrow (x-1)^2 = 0 \Leftrightarrow x-1 = 0 \Leftrightarrow x = 1 \text{ δεκτή.}$$

A6. Να λυθούν οι εξισώσεις : *(SOS ένας ιδιαίτερος τύπος άσκησης) Υπόδειξη: «Λογαριθμείστε» και τα δύο μέλη)*

i) $5^x = 2^{1-x}$

(Απάντηση: $x = \log 2$)

Λύση

$$\begin{aligned} 5^x = 2^{1-x} &\Leftrightarrow \log 5^x = \log 2^{1-x} \Leftrightarrow x \log 5 = (1-x) \log 2 \Leftrightarrow x \log 5 = \log 2 - x \log 2 \Leftrightarrow x \log 5 + x \log 2 = \log 2 \\ x(\log 5 + \log 2) &= \log 2 \Leftrightarrow x \log(2 \cdot 5) = \log 2 \Leftrightarrow x \log 10 = \log 2 \stackrel{\log 10=1}{\Leftrightarrow} x \cdot 1 = \log 2 \Leftrightarrow x = \log 2 \end{aligned}$$

ii) $3^{x-1} = 2^{x+1}$

(Απάντηση: $x = \frac{\log 6}{\log 1,5} \approx 4,41902$)

Λύση:

$$\begin{aligned} 3^{x-1} = 2^{x+1} &\Leftrightarrow \log 3^{x-1} = \log 2^{x+1} \Leftrightarrow (x-1) \log 3 = (x+1) \log 2 \Leftrightarrow x \log 3 - \log 3 = x \log 2 + \log 2 \\ x \log 3 - x \log 2 &= \log 2 + \log 3 \Leftrightarrow x(\log 3 - \log 2) = \log(2 \cdot 3) \Leftrightarrow x \log \frac{3}{2} = \log 6 \Leftrightarrow x \log 1,5 = \log 6 \\ \Leftrightarrow x &= \frac{\log 6}{\log 1,5} \end{aligned}$$

B7. Να λύσετε τα συστήματα *(Υπόδειξη: Κι εδώ μην ξεχνάμε τους περιορισμούς)*

ii)
$$\begin{cases} xy = 8 \\ \log y = 2 \log x \end{cases}$$

(Απάντηση: $x=2$ και $y=4$)

Το σύστημα ορίζεται για

$$\begin{cases} xy = 8 \\ \log y = 2 \log x \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} xy = 8 \\ \log y = \log x^2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} xy = 8 \\ y = x^2 \end{cases} \text{ δείτε την συνέχεια στο λυσάρι}$$

iii)
$$\begin{cases} y = 2x \\ 2 \log y = \log x + \log 2 \end{cases}$$

(Απάντηση: $x=1/2$ και $y=1$)

δείτε την λύση στο λυσάρι